

**‘Πανεθνικο Δικτυο:
Ακουγοντας την γνώμη των προσφυγων
Στην
Πολιτικη και Πρακτικη της Ευρωπαϊκης
Ενωσης’**

**Εναρμονισμενο απο την υπηρεσια προσφυγων της
Βορειοανατολικης Αγγλιας,
με συνεργασια της
ACCESS-Ιρλανδιας και της Associazione Rieti Μεταναστων**

Υποστηριζομενο απο την Ευρωπαϊκη Κοινοτητα, Γενικη Διευθυνση Δικαιου και Εσωτερικων
Θεματων, κατω απο προϋπολογισμο Β3-4113 αφιερωμενο στην υποστηριξη μετρων για την
προαγωγη της Ενσωματωσης των Προσφυγων στην Ευρωπαϊκη Ενωση.
Αναφορα Εργου: JAI.1999/D.4/1011

Ιανουαριο 2000 μεχρι Οκτωβριο 2000

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εργο που παρεχει ενα χωρο συζητησεων για την συλλογη και την συγκριση
Καλης Πρακτικης στα τρια κρατη μελη της Ευρωπαϊκης Ενωσης σχετικα με
την αποτελεσματικη συμμετοχη των ιδιων των Προσφυγων στις
διαδικασιες δημιουργιας και εφαρμογης πολιτικης και πρακτικης με
κεντρο το θεμα της Ενσωματωσης.

 Associazione Rieti Immigrant - Provincia
Via Flavio Sabino, 25 - 02100 Rieti (Italy)
Tel. +39-746-484587 • +39-746-484067 • +39-368-3072480
Fax +39-746-484587 • +39-746-200456

North of England
REFUGEE SERVICE

 **ACCESS
IRELAND**
REFUGEE SOCIAL INTEGRATION PROJECT

**University of
Sunderland**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η περιληπτική έκθεση περιγράφει τα κυρία ευρήματα και συστάσεις που προέκυψαν από το ερευνητικό πρόγραμμα, ‘Διεθνές Δικτύο: “Άκουγοντας την γνώμη των προσφύγων στην πολιτική και πρακτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης’, (Ιανουάριο – Οκτώβριο 2000).

Οι Κυβερνήσεις πολλών κρατών μελών της ΕΕ έχουν πρόσφατα στραφεί στο να αναπτύξουν στρατηγικές ενσωμάτωσης που επιζητούν να συμπεριλάβουν αυτά τα πρόσωπα που αναγνωρίζονται ως πρόσφυγες σαν πλήρη μέλη της κοινωνίας. Αυτό το έργο έχει αποδείξει ότι οι πρόσφυγες έχουν να παίξουν εστιακό ρόλο στην διαδικασία μέσω της οποίας αναπτύσσεται μια ενσωματική πολιτική και στην καταλληλή ενεργοποίηση των στρατηγικών που τους συμπεριλαμβάνουν έτσι ώστε η ενσωματική διαδικασία να είναι επιτυχής.

Τα ευρήματα του έργου προέρχονται από τις άμεσες προσωπικές εμπειρίες στην ενσωματική διαδικασία σαράντα πέντε ατόμων, ανδρών και γυναικών, από δεκαεφτά χώρες προέλευσης ή από εθνικές ομάδες που ως πρόσφυγες εγκαταστάθηκαν στην Ιρλανδία, Ιταλία και ΗΒ. Μέσω της διαδικασίας του δικτύου η κατανόηση για το τι και ποιόν πρέπει να συμπεριλάβει η ενσωμάτωση, ώστε να είναι επιτυχής, μοιράστηκε μεταξύ των προσφυγικών ομάδων, προσφυγικών πρακτόρων, δημιουργών πολιτικής και παρεχόντων υπηρεσιών σε κάθε ένα από τα τρία κράτη μέλη της ΕΕ. Ο σκοπός αυτής της συνυπολογιστικής και συνεργασιμής διαδικασίας ήταν να αναγνωρισθεί μια Καλή Πρακτική και να εξετασθούν οι πραγματοποιησιμότητες, ενδεικτικοί τρόποι προόδου.

1. Ενσωμάτωση: ‘Μηχανική’ και ‘Οργανική’

Ένα κεντρικό εύρημα από το ερευνητικό έργο αναγνωρίζει ότι οι παρουσίες πρωτοβουλίες πολιτικής και οι ποιοί εστιάζονται πρωταρχικά στα ‘μηχανικές’ και συντελεστικές αποψεις της ενσωμάτωσης αποκλείοντας τις ‘οργανικές’ διαδικασίες σχετικά με την κεντρική σημασία του κοινωνικού συνυπολογισμού από τα αρχικά στάδια του αποικισμού. Πάνω σε αυτό, τέτοια μηχανικά μέτρα έχουν στόχο τους πρόσφυγες, ισοδυναμούν με μια διαδικασία ενσωμάτωσης μονής κατεύθυνσης που αστοχεί να ασχοληθεί με το γεγονός ότι η ενσωμάτωση με την πλήρη έννοια του αυτο-ορισμού του πρόσφυγα πρέπει απαραίτητα να είναι μια διαδικασία διπλής κατεύθυνσης στην πράξη, με συμμετοχή από πρόσφυγες και τοπικές κοινότητες. Οποιαδήποτε στρατηγική που βασίζεται στην μείωση του ορισμού της ενσωμάτωσης στις μηχανικές αποψεις δεν θα είναι αποτελεσματική για την προαγωγή της ενσωμάτωσης με την πλήρη έννοια της.

Το έργο προσέφερε την δυνατότητα στους συμμετέχοντες πρόσφυγες να καθιερώσουν έναν αυτο-ορισμό ενσωμάτωσης ο οποίος παρείχε δύο παράλληλα θέματα, που τα ονομάσαμε ‘μηχανικά και οργανικά’ μέσα στην συνολική έννοια. Μηχανική ενσωμάτωση σχετίζεται με την εισαγωγή ή την ενσωμάτωση εισερχομένων στα συστήματα και τις δομές του οικοδεσπότη. Οργανική ενσωμάτωση σχετίζεται με τον συνυπολογισμό με την έννοια της αίσθησης ότι ανήκεις στην κοινωνία, που είναι κεντρική στον αυτο-ορισμό της ενσωμάτωσης.

Παρόλου που τα ‘μηχανικά’ μέτρα ασχολούνται με πολλές απαιτήσεις που αυτο-αναγνωρίστηκαν ώστε να γίνει η εντοποίηση, αποτελούν *μια διαδικασία μονής κατεύθυνσης* που περιλαμβάνει ή εισαγει το άτομο *μέσα* ‘στο σύστημα’ με σκοπό να μπορούν να έχουν μια ανεξάρτητη και λειτουργική ζωή. Κατά βαθός δεν

παρεχουν εγγυηση οτι το ατομο θα αισθανθει ποτε πληρως ενσωματωμενο, αφου δεν παρεχουν μια στρατηγηκη για κοινωνικη ενσωματωση. Ατομικες εμπειριες απεδειξαν οτι το αισθημα της ενσωματωσης δεν απεχτηθη ουτε σε εκεινους που επωφεληθησαν απο την υπαρξη των ειδικων υπηρεσιων στην ξενη χωρα ουτε σε αυτους που δεν ειχαν τιποτα στην διαθεση τους.

Υπαρχει μια δευτερη αποψη της ενσωματωσης που σχετιζεται με την αναγκη για μια πιο 'οργανικη' εννοια του συνυπολογισμου και του να ανηκεις στην κοινωνια, και του να αισθανεσαι οτι η ατομικοτητα σου μπορει να αναπτυχθει πληρως και να ζησει. Αυτο ειναι που διαμορφωνει ενα τοπο καταφυγιου σε σπιτι και μια απλως υπαρξη σε ζωη. Με την οργανικη εννοια τα ατομα ενσωματωνονται με τις κοινωνιες που τους φιλοξενουν με μια *διπλης κατευθυνσεως διαδικασια*, οπως και πρεπει, συμπεριλαμβανοντας και τους προσφυγες και την ιδια την κοινωνια που τους φιλοξενει.

Ομως, οι 'οργανικες' αποψεις δεν εχουν προσελκυσει το ενδιαφερον των δημιουργων πολιτικης γιατι θεωρουνται οτι ειναι εξω απο την νομοθεσια και το περιγραμμα δομης. Υπαρχει λιγη δραση σχετικα με την πολιτικη και τους πορους που στοχευουν να προαγουν την ενσωματωση με την 'οργανικη' εννοια, παρολα αυτα η εμπειρια των προσφυγων δειχνει οτι κοινωνικος συνυπολογισμος δεν συμβαινει απο μονος του, και ως διαδικασια διπλης κατευθυνσεως δεν μπορει να γινει μεσω των απομονωμενων ατομικων η συλλογικων προσπαθειων.

Οποιαδηποτε γνησια υπευθυνοτητα προαγωγης της ενσωματωσης, με την εννοια οτι συμπεριλαμβανει τον αυτο-ορισμο των ιδιων των προσφυγων, θα ειναι αποτελεσματικη μονο οταν περιλαμβανει μια στρατηγηκη κοινωνικου συνυπολογισμου που αντιμετωπιζει τις συμπεριφορες και τις αντιληψεις που βασιζονται στη προκαταληψη, μη ανεκτικοτητα, διακριση και ρατσισμο. Η πολιτικη θεληση να καλλιεργησει ενα κλιμα βουλης, κατανοησης, επιγνωσης, αποδοχης και πολλαπλης κουλτουρας ειναι κεντρικη σε οποιαδηποτε αποτελεσματικη στρατηγηκη ενσωματωσης. Η αποδοχη οτι υπαρχει ενα μερος για τους προσφυγες στην κοινωνια και στην κοινοτητα που τους φιλοξενει ειναι μια σημαντικη προϋποθεση για να υπαρξει η *δυνατοτητα* της ενσωματωσης (με την εννοια του να ανηκουν)

Η επικοδομηση ενος κλιματος επιτυχημενης ενσωματωσης ειναι ευθυνη της κοινωνιας και των κυβερνησεων που τους φιλοξενει. Οι τοπικες κοινοτητες πρεπει να ειναι η πρωταρχικη εστια πρωτοβουλιων προαγωγης της ενσωματωσης, αντιμετωπισεως του κοινωνικου αποκλεισμου και της μαχης κατα του ρατσισμου σε ολες του τις μορφες. Η τοπικη κοινοτητα ειναι αυτο που κανει την 'οργανικη' ενσωματωση εφικτη. Ενσωματωση συμβαινει αρχικα στις τοπικες κοινοτητες γιατι εκει ειναι που ο κοσμος ζει.

Η μελετη εχει αναγνωρισει κριτικους παραγοντες στην λειτουργικοποιηση της 'οργανικης' ενσωματωσης οι οποιοι θα προαγουν ευκαιριες για αμοιβαιοτητα και ενεργη υπηκοοτητα μεσα στις τοπικες κοινοτητες. Αυτο ειναι ιδιαιτερα σημαντικό οπου Κυβερνησεις εχουν εφαρμοσει πολιτικες προγραμματισμενης υποχρεωτικης διασπορας αυτων που επιζητουν ασυλο. Διασπορα εχει γινει τυπικα σε περιοχες με λιγη η καθολου προηγουμενη γνωση/εμπειρια φιλοξενιας η υποστηριξεως στην διαδικασια εγκαταστασεως των προσφυγων και αυτων που επιζητουν ασυλο και χωρις κανενα καθιερωμενο κοινωνικο δικτυο προσφυγων. Και ενω οι προσφυγες επιβεβαιωνουν οτι οι βασεις για την επιτυχη και πρωιμη ενσωματωση κειται με τις συνθηκες της αρχικης εγκαταστασεως, η μελετη ανεγνωρισε πως, στην πραξη, η διασπορα δημιουργει συνθηκες αμεσου εγκαταστασεως που πραγματικα δεν επιτρεπει

την συμμετοχή στην κοινότητα. Αυτές οι διαδικασίες είναι αποκλειστικές και κατευνάζουν άμεσα την δυνατότητα να εδραιωθούν αμοιβαίες σχέσεις, και έτσι δημιουργούν μια διακεκριμένη και στιγματισμένη ομάδα μέσα στην κοινότητα. Επιπρόσθετα, αυτοί που επιζητούν ασυλο διασπέρνονται σε κοινότητες που οι ίδιες υποφέρουν κοινωνικό και οικονομικό αποκλεισμό, έτσι που η ενσωμάτωση να πρέπει να αντιμετωπισθεί μέσω διαφορετικών μέτρων παρά μέσω της εργατικής αγοράς.

Η μελέτη περιλαμβάνει τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι προσφυγές στη ενσωμάτωση μέσα στην Ευρώπη, όπου η επιτυχής ενσωμάτωση θα επέτρεπε στους προσφυγές να γίνουν ενεργοί/συμμετέχοντες πολίτες συμβάλλοντας εξ ίσου στην κοινωνία και την κοινότητα που τους φιλοξενεί. Καθεαυτά τα ευρήματα θα πρέπει να βοηθήσουν να ξαναοργανωθεί η σκέψη μακριά από 'το πρόβλημα των προσφυγών στην Ευρώπη' – όπου οι προσφυγές είναι υπεύθυνοι για την αποτυχία της ενσωμάτωσης – στο πρόβλημα που έχουν τα Ευρωπαϊκά κράτη στο να δημιουργούν θετικό περιβάλλον για ενσωμάτωση. Αυτό με την σειρά του θα βοηθούσε την σημαντική ανάγκη να απαλλαγούν οι προσφυγές από την κατηγορηματική ετικέτα που τους στιγματίζει και τους αποκλείει από την αποδοχή τους στην κοινότητα.

Συστάσεις:

- Ο ορισμός της ενσωμάτωσης στον οποίο βασίζεται η πολιτική πρέπει να συμπεριλάβει τις έννοιες των ιδίων των προσφυγών. Πολιτικές που βασίζονται στην μείωση του ορισμού θα μειώσει την αποτελεσματικότητα οποιασδήποτε στρατηγικής ενσωμάτωσης.
- Η δυνατότητα να ανήκουν πρέπει να υφίσταται. Για να επιτραπεί η ενσωμάτωση πρέπει να υπάρχει η θεμελιώδης αποδοχή της κοινωνίας και των κοινωτήτων που τους φιλοξενούν ότι υπάρχει μέρος για τους προσφυγές σε αυτήν την κοινωνία. Αυτό απαιτεί την εφαρμογή θετικών μέτρων για την βελτίωση των σχέσεων φυλών και κοινωνίας. Το θέμα του ρατσισμού σαν αιτία και σαν συνέπεια της μη ενσωμάτωσης είναι κεντρικό. Ο ρατσισμός επιδρά βαριά στους ίδιους τους προσφυγές και απειλεί την ίδια την ασφάλεια και την προστασία που αποζητήσαν στην ξένη χώρα
- Η ενσωμάτωση είναι μια διαδικασία που πρέπει να προαγεται μέσω και των 'οργανικών' και των 'μηχανικών' αποψέων, που είναι αλληλοεξαρτομένες. Ενώ οι περισσότερες πολιτικές και οι ποιοί στοχεύουν το μηχανικό επίπεδο, δεν μπορούν να είναι επιτυχείς όταν δεν υπάρχει μια στρατηγική για κοινωνικό συνυπολογισμό με φροντίδα στην προαγωγή της ιδέας του να ανήκει με την έννοια τόσο την κοινωνική όσο και την ατομική. Η κεντρικότητα των οργανικών διαδικασιών πρέπει να αναγνωριστεί και αυτές να συνδυαστούν με τις μηχανικές ώστε να παρέχουν ένα ολοκληρωτικό μοντέλο για ενσωμάτωση.
- Η ενσωμάτωση πρέπει να είναι μια διπλής κατευθυνσεως διαδικασία στην πράξη, με ουσιαστικούς ρόλους και υπευθυνότητες και για τους προσφυγές και για την ξένη κοινότητα. Είναι κρίσιμο να γίνει πραγματική αναμείξη των προσφυγών και της κοινότητας που τους φιλοξενεί και να πλαισιωθεί αυτή συμπλοκή μέσα σε μια αντιρατσιστική και πολυπαραδοσιακή συζήτηση.
- Η δυνατότητα της ενσωμάτωσης και το μέγεθος της επιτυχίας της εξαρτάται από τις συνθήκες της απευθείας εγκαταστάσεως.

- Η επιτυχής ενσωμάτωση είναι επομένως ένας συνδυασμός αποδοχής και προαγωγής του να ανήκει, παράλληλα σε ένα πλαίσιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που μαζί παρέχουν το περιβάλλον για κοινωνικό και οικονομικό συνυπολογισμό.

2. Οι προσφυγές ως ενεργοί φορείς στην διαδικασία της αναπτυξέως πολιτικής ενσωμάτωσης και της πρακτικής της εφαρμογής.

- Ένα κεντρικό ευρήμα της ερευνητικής μελέτης εξακριβώνει την ανάγκη να αναγνωριστεί η συμπληρωματικότητα στους ρόλους και τις υπευθυνότητες όλων των ενδιαφερομένων μελών στην διπλή κατεύθυνση της διαδικασίας ενσωμάτωσης. Είναι καθαρά εμφανές ότι οι ίδιοι οι πρόσφυγές είναι ένας αξιολογός πόρος έχοντας ένα ζωτικό και ενσωματωμένο ρόλο να παίξουν στην υποστήριξη της διαδικασίας ενσωμάτωσης. Όμως, οι πρόσφυγές μπορούν να παίξουν αυτό τον ρόλο μόνο όταν υπάρχει υπευθυνότητα στην ανάπτυξη αποτελεσματικών μηχανισμών και δομών για την ακρόαση και θέσπιση της εκφραζόμενης εμπειρίας των. Αυτό θα εξασφαλίσει την ανάπτυξη της πολιτικής που βασίζεται στην μαρτυρία. Η εφαρμογή αυτού του τύπου αναπτυξιακού μοντέλου για συνυπολογιστική πολιτική θα εξασφαλίσει στους πρόσφυγές την δυνατότητα και εξουσιοδότηση του ενεργού φορέα στην διαδικασία της ίδιας της ενσωμάτωσης τους παρά να είναι ο στόχος ή το αντικείμενο της.

Μεσω της διαδικασίας του Δικτύου τα διάφορα ενδιαφερομένα μέλη που συμμετείχαν ήρθαν να αντιληφθούν πώς είναι οι ίδιοι οι πρόσφυγές και ποσο θα πρέπει να αναγνωριστούν ως ζωτικός πόρος στην διαδικασία ενσωμάτωσης. Το έργο έδειξε ότι οι πρόσφυγές είναι μια πηγή εξειδικευμένης και τοπικής γνώσεως για την πληροφόρηση στην διαδικασία ανάπτυξέως μιας αποτελεσματικής και συνυπολογιστικής πολιτικής. Είναι κεντρικοί στην διαδικασία επικοινωνίας αμοιβαίας κατανόησης, επιγνώσεως και εμπιστοσύνης πάνω στην οποία βασίζεται η πλήρης αποδοχή και συμμετοχή στην κοινότητα. Μπορούν να συνεργαστούν με αυτούς που προσφέρουν υπηρεσίες εκπαίδευσεως και να παρέχουν υπηρεσίες. Μπορούν να δώσουν πρακτική βοήθεια και συναισθηματική υποστήριξη σε αυτούς που επιζητούν ασυλό και σε άλλους πρόσφυγές μέσω του οργανισμού κουλτούρας και κοινότητας. Όλοι αυτοί οι ρόλοι είναι ένας σημαντικός πόρος και αξιολογός ενεργητικός για μια πραγματικά αποτελεσματική στρατηγική ενσωμάτωσης.

Όμως, η εκφραζόμενη εμπειρία των προσφύγων δείχνει επίσης ότι είναι το μέλος με τους πιο αδύναμους πόρους στην διαδικασία ενσωμάτωσης. Είναι ένας χαμένος πόρος μέσα στην έλλειψη πρακτικής εξουσιοδότησης να εφαρμοσούν την εξειδικευμένη γνώση τους και να χρησιμοποιήσουν τις ικανότητές τους ως ενεργοί φορείς στην διαδικασία της δικής τους ενσωμάτωσης. Οι εμπειρίες τους είναι οι πιο τυπικές της αντικειμενικοποίησης και του αποκλεισμού στη διαδικασία. Οι εμπειρίες τους οντας στο περιθώριο, την ευπαθεία και την ανασφάλεια συμπιέζονται με τις προσφορές συνεργασιών από Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς και άλλους, που τελικά αποδεικνύονται να μην είναι γνήσιοι ούτε να βασίζονται στην ίση αναμείξη των ενδιαφερομένων. Αυτό δεν παρέχει ούτε δυνατότητα ούτε εξουσιοδότηση. Τα ευρήματα μας έδειξαν ότι αυτές οι αποκλειστικές διαδικασίες, είτε 'πνευματωδείς' είτε 'μη πνευματωδείς', οδήγησαν στο να αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγές επιπρόσθετη απογοήτευση, εξάντληση, αποδρασθηριοποίηση και δυσπιστία.

Επομένως, μέσα στην διπλή κατεύθυνση της διαδικασίας ενσωμάτωσης, οι πρόσφυγές αρνούνται ενεργή συμμετοχή με:

- Αντικειμενικοποίηση, μενοντας στο περιθωριο και τον αποκλεισμο
- Συμβουλές που οδηγουν στην πειρατια ιδεων (οπως παραδειγμα η ειδικοτητα τους εγινε μονο πορος οταν αρπαχτηκε απο αλλους). Προσφορες για συνεργασια που απεδειχθησαν να μην εξουσιοδοτουν γιατι δεν ειναι ουτε γνησιες ουτε συνυπολογιστικες.
- Ποροι που χανονται σε μη αποτελεσματικες πρωτοβουλιες πριν ακομα κληθουν οι προσφυγες για την αναγνωριση των ειδικων προβληματων που πρεπει να λυθουν.
- Μια ελλειψη 'προσανατολιστικης' γνωσης των συστηματων, δομων, χρηματοδοτησεων και δικαιωματων της ξενης χωρας
- Μια ελλειψη χρηματοδοτησεων στους Μη Κυβερνητικους Οργανισμους και Οργανισμους Κοινοτητας Προσφυγων ωστε να δυναται να αναπτυχθουν μονοι τους και να εχουν τη σχετικη υποστηριξη που θα βασιζεται στην δικη τους αναγνωριση των αναγκων
- Συστηματα χωρις μετρητα χρηματα
- Το 'κρυμμενο' κοστος του εθελοντισμου
- Μια απουσια δικτυων με επιρροη
- Απογοητευτικες προσπαθειες, αποδραστηκοποιηση, εξαντληση, δυσπιστια και κουραση απο συμβουλές, που ολα επιδεινωνουν την απομονωση και τον κοινωνικο αποκλεισμο

Επομενως στην πρακτικη, ενω οι προσφυγες βλεπονται σαν το ενα μερος της εξισωσης στην διπλη κατευθυνση της διαδικασιας ενσωματωσης, στην πραγματικοτητα δεν μπορουν πρακτικα ουτε εξουσιοδοτουνται να εκτελεσουν το δικο τους κομματι. Συγχρονως, η ξενη χωρα, που ειναι το αλλο μισο της εξισωσης, δεν συμμετεχει στην διαδικασια εφοσον δεν υπαρχει καμια κινηση απο αυτους για να την ενθαρρυνει. Σε αυτο το πλαισιο η ενσωματωση παραμενει μια ανιση διαδικασια και δεν μπορει να επιτυχει.

Συστασεις:

- Στοιχεια δειχνουν οτι αυτοι που ειναι οι στοχευμενοι δικαιουχοι μιας πολιτικης πρεπει να ειναι μερος της διαδικασιας μεσω της οποιας παραλαμβανουν αυτα τα οφελη για να ειναι αυτη η πολιτικη αποτελεσματικη. Αυτο σημεινει οτι ο συνυπολογισμος των προσφυγων στην διαδικασια ενσωματωσης πρεπει να αναγνωριζεται σαν ενοποιημενος με την Καλη Αξια αντι να πλαισιωνεται μεσα στην εννοια της επιπροσθετης αξιας.
- Εφοσον αναγνωριζεται οτι η ενσωματωση ειναι διπλης κατευθυνσεως διαδικασια, πρεπει να ειναι διπλης κατευθυνσεως διαδικασια και στην λειτουργικη πραγματικοτητα. Οι προσφυγες πρεπει να ειναι συνεργατες στην ερευνα που αποτελει βαση για την αναπτυξη πολιτικης που βασιζεται σε αποδειξεις και στις δομες μεσω των οποιων η πολιτικη εφαρμοζεται στη πραξη. Συνεργασιες πρεπει να ειναι γνησια συνυπολογιστικες (και οχι απλα αποσπαστικες) και ισοτιμες. Οι συνεργασιες ειναι τοσο αποτελεσματικες οσο ειναι γνησιες. Η εμπειρια ολων των ενδιαφερομενων αναγνωριζει οτι μηχανισμοι συνυπολογιστικων αποφασεων και συνεργασιες στην παροχη υπηρεσιων δεν ειναι απλες διαδικασιες στην πραξη.
- Ειναι, επομενως, μια συσταση αυτου του Δικτυου οτι αυτοι που ερευνουν την Καλη Πρακτικη στην ενσωματωση πρεπει να αναγνωριζουν οτι η **Καλη Πρακτικη βρισκεται στην ιδια την διαδικασια**. Ο συνυπολογισμος προερχεται απο μια

διαδικασία που είναι η ίδια συνυπολογιστική. Οποιοδήποτε και αν είναι το δομικό και νομοθετικό πλαίσιο που υφίσταται στην ξένη χώρα, η αποτελεσματικότητα της διαθέσιμης υποστηρίξεως και των υπηρεσιών εξαρτάται από την διαδικασία μέσω της οποίας διετεθήκαν; δηλαδή, πώς ερευνηθήκαν/ανεγνωρίστηκαν οι ανάγκες, πώς ανεπτυχθηκε η πολιτική και πώς οι υπηρεσίες σχεδιάστηκαν και παρεδόθησαν. Δίνοντας την δυνατότητα και την εξουσιοδότηση στους προσφυγες να είναι ένα ενοποιημένο μέρος της διαδικασίας της δικής τους ενσωμάτωσης προαγει και ενθαρρύνει ενεργούς πολίτες σε αντίθεση από την εξάρτηση και την παραμονή τους στο περιθώριο.

3. Υπονοούμενα για μια μελούσα πολιτική στην ενσωμάτωση:

- Για να παρουν οι προσφυγες ένα ενοποιητικό και ίσο μέρος στην διαδικασία ενσωμάτωσης, χρειάζονται την δυνατότητα να επικοδομήσουν ικανότητες. Στοιχεία από την Κυβερνητική Μονάδα Κοινωνικού Αποκλεισμού του ΗΒ παραδέχονται το κόστος συμμετοχής όλων αυτών που έμειναν στο περιθώριο της κοινωνίας σε μια διαδικασία ενεργής υπηκοότητας.
- Οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) έχουν ιδιαίτερη υπευθυνότητα να αναγνωρίσουν με διαυγεία τα όρια του ρολού τους ως αντιπροσωπιοί της γνώμης των προσφυγών. Αυτό έχει ιδιαίτερη αντίχρηση στους Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς μια και αναπτύσσονται ώστε να παρέχουν υπηρεσίες. Οι παρέχοντες υπηρεσίες έχουν καθήκον να απαντούν στις ανάγκες αυτών που τις χρησιμοποιούν και να αναγνωρίζουν τα δικαιώματα των στο να συμμετέχουν στην ανάπτυξη και διανομή αυτών των υπηρεσιών. Το Δίκτυο ανακάλυψε ότι οι ΜΚΟ είναι επίσης ένα κρίσιμο σημείο στην εισαγωγή των προσφυγών στην ευρύτερη κοινωνία. Επομένως και αυτοί χρειάζονται πόρους για αυτόν το διπλό ρόλο.
- Το Δίκτυο ανακάλυψε ότι πολλοί από τους συμμετέχοντες δημιουργούς πολιτικής θέλησαν να αναμειχθούν απευθείας με την γνώμη των προσφυγών και τις πρακτικές των ΜΚΟ. Όμως, μια τέτοια υπευθυνότητα απαιτεί επιπρόσθετο χρόνο και πόρους για να επιτρέψει τα θετικά μαθήματα από αυτό το Δίκτυο να υλοποιηθούν.
- Μελλοντικά έργα που έχουν εστία την προαγωγή των διαδικασιών ενσωμάτωσης χρειάζονται να λάβουν υπόψη τους αυτά τα κρίσιμα θέματα των πόρων σε αυτούς τους τρεις τομείς.

4. Εκτίμηση από την διαδικασία του Δικτύου:

Η συνοδευόμενη Έκθεση με την Εκτίμηση της Διαδικασίας καθορίζει τις απαντήσεις και την ανάλυση σχετικά με την διαδικασία του διεθνούς δικτύου. Συνολικά συμπεράσματα περί της διαδικασίας βγαίνουν από όλους τους συμμετέχοντες και η έκθεση περιέχει περιλήψη των κυρίων ευρημάτων και ενδεικνύει τις συστάσεις από τα επικτήτα μαθήματα ώστε να πληροφορεί μελλοντικά προγράμματα.

Τα ευρύματα αυτού του Δικτύου εξαρτήθηκαν από την ίδια την διαδικασία του Δικτύου και το κατά πόσον ήταν συνυπολογιστική. Όσο το Δίκτυο εψάξε να ακουστεί η εκφραζόμενη εμπειρία των προσφύγων, η συμμετοχή τους και ο ρόλος τους στη διαδικασία του έργου ήταν ταυτοσημες με αυτές τις αποψεις του έργου που ήταν καθαρά επιτυχίες.

“Το έργο περιείχε μια εξαιρετική ευκαιρία σε μένα για να δω μια συνεργασιακή προσέβαση σε δράση; για να δω ομάδες προσφύγων σε διαφορετικά έθνη να δουλεύουν μαζί με ίδιους σκοπούς. Αυτό είναι ιδιαίτερα χρήσιμο σε μένα και στην δουλειά μου μια και το ΗΒ αναπτύσσει τώρα μια Στρατηγική Ενσωμάτωσης για τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες. Επιπροσθέτα η ανάπτυξη του νέου Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων στα κράτη μέλη σημαίνει ότι στο μέλλον θα εξετάζουμε προτάσεις για έργα Ενσωμάτωσης και θα κατανεμούμε κεφάλαια. Βλέποντας αυτό το έργο σε δράση βοήθησε την πληροφόρηση στη δημιουργία τετοιών αποφάσεων. (συμμετεχών δημιουργός πολιτικής)

“Το έργο με έκανε να σκεφτώ πιο βαθιά μερικές διαδικασίες που είναι απαραίτητες για την επιτυχή ενσωμάτωση, και για τα πραγματικά εμπόδια που υπάρχουν για τους πιο πολλούς πρόσφυγες. Κάθε ευκαιρία να ακουστεί η γνώμη των προσφύγων είναι πολυτιμή; πραγματικά, δίνοντας περισσότερες ευκαιρίες στους πρόσφυγες να ακουστεί η γνώμη τους βοηθά τις πολιτικές ενσωμάτωσης”. (συμμετεχών δημιουργός πολιτικής)

“Νομίζω ότι το έργο ενίσχυσε την ιδέα ότι οι ίδιοι οι πρόσφυγες πρέπει να έχουν ένα ρολό κλειδί στην ανάπτυξη της πολιτικής ενσωμάτωσης. Το πρόβλημα είναι να καθοριστούν δομές και κανάλια επικοινωνίας που θα εξουσιοδοτούν αυθεντικά τους πρόσφυγες και θα κάνουν την γνώμη τους να ακουγεται”. (συμμετεχών δημιουργός πολιτικής)

“Ο σκοπός μου ήταν να συμπεριλάβω πρόσφυγες στην ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικής. Αποτέλεσμα αυτού του έργου ήταν ότι ανακαλύψα χειροπιαστούς τρόπους για να το επιτευξώ αυτό”. (συμμετεχών δημιουργός πολιτικής)

“Για πολλούς δημιουργούς πολιτικής ήταν η πρώτη ευκαιρία να κάνουν ανοικτό και λεπτομερή διάλογο με ανθρώπους που προσφεραν την σημασία του να είσαι πρόσφυγας καθαρά από προσωπική εμπειρία”. (συμμετεχών πρακτορείο)

“Πριν το έργο είχα τον δικό μου ορισμό και κατανόηση της ενσωμάτωσης, αλλά κατά την διάρκεια του έργου η προσωπική μου αντίληψη περί ενσωμάτωσης και εγκατάστασης βελτιώθηκε σημαντικά έχοντας τις γνώμες και τις εμπειρίες άλλων ανθρώπων”. (συμμετεχών πρόσφυγας)

“Αυτή η διαδικασία μου έδωσε μια καθαρή και καλή κατανόηση του τι σημαίνει ενσωμάτωση και εγκατάσταση. Νομίζα ότι η ενσωμάτωση είναι

υποχρεωση των προσφυγων επειδη αυτοι ψαχνουν για εγκατασταση. Τωρα ξερω μετα απο τοσες συζητησεις οτι ενσωματωση σημεινει μια διαδικασια διπλης κατευθυνσεως που αναμειγνυει τους προσφυγες και την ξενη χωρα.... Μονο με την αλληλεπιδραση προσφυγων και τοπικης κοινοτητας η αμοιβαια κατανοηση μπορει να επιτευχθει. Χρειαζεται να αναπτυξουμε αμοιβαιους δεσμους μεταξυ των προσφυγων και του πληθυσμου που τους φιλοξενει, που θα επισημανουν την θετικη συμβολη των προσφυγων και την αξια της πολλαπλης κουλτουρας για την κοινονια. (συμμετεχων προσφυγας)

“Η εννοια της ενσωματωσης για τους δημιουργους πολιτικης φαινεται σαν να ειναι ενας διακοπτης. Τον αναβεις και τον σβηνεις οποτε σου αρεσει. Ελπιζω οτι αφοτου ακουσαν τους προσφυγες θα αρχισουν τουλαχιστον να σκεφτονται διαφορετικα”. (συμμετεχων προσφυγας)

“Αισθανομαι οτι αναμειχτηκα πιο ενεργα στην διαδικασια δινοντας την γνωμη και τις εμπειριες μου σαν προσφυγας ζωντας σε ξενη χωρα. Θα μπορούσα να ειμαι ακομα πιο ενεργος με το να δινω βοηθεια και υποστηρηξη σε αλλους προσφυγες και με το να διευκολυνω την επιγνωση της καταστασεως των προσφυγων και των αυτων των θεματων”. (συμμετεχων προσφυγας)

“Νομιζω οτι εχουμε τις απαντησεις στους ρολους μεσα στα χερια μας. Οι δημιουργοι πολιτικης και τα πρακτορεια μπορουν να διαβασουν την δουλεια αυτου του ερευνητικου προγραμματος και να δουν το σημαντικο ρολο των ερευνητικων εργαων σαν κι αυτου”. (συμμετεχων προσφυγας)

“Οσο αναφορα το εργο υπαρχουν ακομα πραγματα να κανουμε για να εχουμε πρακτικα επιτευγματα. Ετσι νομιζω πως πρεπει να γινει: μια και ανακαλυψαμε οτι η ενσωματωση ειναι διαδικασια διπλης κατευθυνσεως και επομενωσ ανακατευει πολλους ανθρωπους και οργανισμους απο τις κοινοτητες των προσφυγων και απο τα σχετικα κυβερνητικα πρακτορεια, ενα πραγμα που μπορει να γινει ειναι να εξασφαλισουμε οτι αυτες οι κοινοτητες και τα σωματα και απο τις δυο πλευρες εχουν επιγνωση των ευρηματων μας και τα εφαρμοζουν στην πραξη. Αυτη ειναι παρα πολυ δουλεια και απαιτει μεγαλη προσπαθεια και θεληση, αλλα μπορει να γινει. Φερνοντας τα ευρηματα στην πραξη αντι στην αρχειοθετηση-εκει θα πρεπει να ειναι το επομενο σταδιο”. (συμμετεχων προσφυγας)

Ιανουαριος 2001

Για αντιγραφο της πληρους εκθεσεως (100 σελιδες) και της εκθεσεως Εκτιμησεως της Διαδικασιας (26 Σελιδες) παρακαλουμε να ερθετε σε επαφη με:

Georgina Fletcher
Co-ordinator, Regional Refugee Forum
North of England Refugee Service
2 Jesmond Road West
Newcastle upon Tyne.
NE2 4PQ
UK

Web site   www.refugee.org.uk
E-mail   gf@refugee.org.uk
Τηλ: **00 44 191 245 7311**
φαξ: **00 44 191 245 7320**
